

9. Muzica spirituală în Noul Testament

Noul Testament nu spune prea multe despre muzică. Cele câteva versete care au ceva de spus clar despre acest subiect se găsesc probabil în epistolele către Efeseni și Coloseni:

Referirile din Efeseni 5.19 și Coloseni 3.16

Aceste versete vorbesc despre „cântări spirituale”, iar atunci când ni se spune acolo să *lăudăm* și să *cântăm* Domnului, trebuie să facem acest lucru „în inima noastră / inimile noastre”.¹

„În inima voastră”

Efeseni 5.19: vorbind între voi cu psalmi și cântări de laudă și cântări spirituale, lăudând și cântând Domnului *în inima voastră*.

Coloseni 3.16: ... îndemnându-vă unii pe alții cu psalmi și cântări de laudă și cântări spirituale, cântând *în inimile voastre* lui Dumnezeu în har.

Deși ne putem exprima „lauda și cântarea” în mod auditiv, ceea ce contează cel mai mult pentru Duhul Sfânt este ceea ce se întâmplă în inimile noastre, în gândurile și sentimentele noastre; de aceea se spune aici: „în inimile voastre”. Nu citim că această vorbire reciprocă trebuie să fie susținută sau chiar să aibă loc cu instrumente muzicale (așa cum se spune adesea în mișcarea Praise-&-Worship), cu atât mai puțin de tact și ritmuri.

Sprijină Efeseni 5.19 folosirea instrumentelor muzicale?

Versetul din Efeseni 5.19 este singurul verset din Noul Testament pe care mișcarea Praise-&-Worship l-ar putea cita vreodată pentru a justifica folosirea instrumentelor în închinare. Pentru că aici se spune să-L *lăudăm* [sau: făcând melodie] pe Domnul, ei cred că nu poate fi înțeles decât ca referindu-se la un instrument.

Înțelesul cuvântului „psállo”

La o analiză mai atentă, însă, constatăm că acesta este doar un argument foarte slab. În textul grecesc de bază, în aceste pasaje biblice, cuvântul pentru „laudă” este *psállo*. El apare în total de 5 ori în Noul Testament și este tradus prin „a cânta laude” (de 3 ori: în Romani 15.9; 1 Corinteni 14.15), „a cânta psalmi” (o dată: în Iacov 5.13) și „a cânta” (o dată: în Efeseni 5.19). În versiunea engleză a Bibliei King James este tradus prin *making melody in your heart* (a face melodie în inima ta), W. Kelly și J. N. Darby traduc prin *chanting* („a cânta laude”). În Septuaginta, traducerea greacă a Vechiului Testament (LXX), pe de altă parte, descrie

---

¹ Vezi pentru aceasta și excursul din capitolul 11.

„cântatul la liră”, care acompaniază cântarea (Judecători 5.3; 1 Sam 16.17; Psalmul 7.17; 108.3).

La origine, cuvântul *psállo* însemna „a cânta la un instrument cu coarde, a ciupi (o coardă)”, dar nu așa este tradus în Noul Testament. În Efeseni 5.19, *psállo* este descris mai detaliat, prin aceea că după „lăudând” și „cântând” se adaugă imediat „în inimile voastre”. Nu coarda în sens literar a unei chitare sau a unui alt instrument cu coarde trebuie să fie ciupită în lauda adusă lui Dumnezeu, ci coarda inimii noastre.

Justifică Noul Testament acompaniamentul instrumental în serviciul divin?

Faptul că apostolul nu se gândește la un instrument muzical atunci când ne cere să „lăudăm” devine clar atunci când privim la pasajul paralel din Coloseni 3.16, unde el nu folosește cuvântul *psállo*. Însă acest lucru nu înseamnă că orice fel de instrument ar fi interzis în serviciul divin.

Dar chiar dacă Efeseni 5.19 și Coloseni 3.16 lasă deschisă posibilitatea de a folosi instrumente pentru a acompania cântarea, ar fi greșit să tragem concluzii atât de profunde pe care mișcarea modernă Praise-&-Worship le trage din ele. Dacă aceste pasaje ar trebui folosite pentru a justifica folosirea instrumentelor în serviciul divin, atunci cel mult ar fi pentru cântatul la *un singur* instrument cu coarde, dar nu pentru o muzică care asurzeste urechile și duce cu forța cu sine toate simțurile. *Inima* noastră ar trebui să provoace cântatul de laudă, nu cântatul de laudă ar trebui să „smulgă cu sine” inima noastră la laudă. Cântarea de laudă ar trebui să vină dintr-o inimă din care se revarsă închinarea și lauda.

Înlăuntrul nostru este decisiv

Nimic altceva nu poate fi valabil pentru cântările spirituale decât ceea ce este valabil pentru o viață spirituală. Virtuțile și însușirile spirituale trebuie să se regăsească și în lauda noastră adusă lui Dumnezeu:

- Smerenie în loc de evidențierea propriilor realizări
- Negarea de sine în locul unei atitudini de tipul „vreau să experimentez ceva”
- Pace în loc de conflicte
- Unanimitate în locul dezbinării
- Stăpânirea de sine și prudența în locul extazului și entuziasmului propriilor sentimente
- Sobrietate în loc de transă
- „Vorbind cu mintea” (1 Corinteni 14.15) în loc de manifestări corporale a sentimentelor
- Separarea de lume în loc de a trăi în lume
- Viața în acele lucruri care corespund intereselor Duhului lui Dumnezeu și care nu sunt o îmbunătățire sau o creștinare a ceea ce este în legătură cu vechea natură.

„Nu vă îmbătați”

Cântările spirituale, cu care aducem o închinare plăcută lui Dumnezeu, nu trebuie să îl „dinamizeze” sau să îl „îmbete” emoțional pe credincios (Efeseni 5.18). Deși acest pasaj ne avertizează în primul rând să nu ne „îmbătăm” la propriu cu vin, dacă ne gândim totuși că vinul este în Biblie adesea o imagine a plăcerii pământești, atunci poate că putem extinde sensul acestui pasaj la toate lucrurile pământești care ne stăpânesc peste măsură și care ne pot chiar conduce la păcat. Biblia nu interzice vinul sau alte plăceri pământești (1 Timotei 4.3); ele sunt chiar un dar de la Dumnezeu, dacă sunt folosite cu măsură. Dar atunci când exagerăm cu aceste lucruri, ele duc la desfrânare și pot sfârși chiar în imoralitate.

Opusul față de a fi amețit de lucrurile pământești este să fii umplut de Duhul Sfânt - atunci nimic (sau cel puțin din ce în ce mai puțin) din ceea ce este carnal nu mai are loc în noi, ci Duhul Sfânt poate domina toate domeniile vieții noastre. În loc să ne amețim, suntem îndemnați să „ne îmbrăcăm în Domnul Isus Hristos și să nu purtăm grijă de carne, ca să-i trezim [satisfacem] poftelile” (Romani 13.14).

Forme exterioare de exprimare a închinării

1 Corinteni 14.15: Mă voi ruga cu duhul, dar mă voi ruga și cu mintea; voi cânta cu duhul, dar voi cânta și cu mintea.

1 Corinteni 14 vorbește despre strângerea laolaltă a credincioșilor ca Adunare. Alături de rugăciune acolo este amintită și cântarea de laudă. Într-un fel, formele de exprimare ale rugăciunii și laudelor depind și ele de cultură: de exemplu, unii se ridică în picioare la rugăciune, alții îngenunchează; unul își încrucișează mâinile, altul le ridică. Dar aceste lucruri exterioare nu sunt în prim-plan, așa cum erau în Vechiul Testament, unde era importantă respectarea exactă a ritualurilor exterioare. Esența închinării are loc în inimă și nu are nevoie să fie stimulată de stimuli externi, cum sunt cei folosiți în mișcarea Praise-&-Worship. Acolo unde forma exterioară de exprimare este pusă în prim-plan prin diferite efecte, se revine în principiu - fie că ne place sau nu - la forma veche a serviciului divin iudaic.

Reîntoarcere la serviciul divin iudaic?

Întoarcerea (inconștientă) la serviciul divin iudaic sau, mai bine zis, instituirea unui serviciu divin cu elemente iudaice a fost perfecționată mai ales de Biserica Catolică: acolo există un corespondent pentru (aproape) toate elementele cultului iudaic: tămâie, imagini, muzică solemnă (orgă), veșminte splendide, anumite elemente liturgice², timpuri de post etc. Unele comunități ale bisericilor libere sărbătoresc chiar și sărbătorile specific evreiești, cum ar fi Sărbătoarea corturilor. În același timp, multe biserici, grupuri și comunități libere și-au dat seama cândva că imitarea cultului iudaic este o cale greșită de urmat. Epistola către Evrei ne

---

² Frieder Schulz și A. Luff, „Die jüdischen Wurzeln des christlichen Gottesdienstes“ în *Jahrbuch für Liturgik und Hymnologie*, vol. 28, 1984, pag. 39–55 (aici pag. 39), Göttingen (Vandenhoeck & Ruprecht). Online sub <<https://www.jstor.org/stable/24200849?seq=1>> [acces: 20.3.2020].

avertizează împotriva acestei imitații. În acel moment, evreii erau în pericol de a se întoarce la formele exterioare ale iudaismului; astăzi, aceste grupuri sunt în pericol de a fi prinse și fascinate de formele exterioare ale mișcării Praise-&-Worship. Iar aceste forme exterioare, ca și ritualurile Bisericii Catolice (doar că într-o formă diferită), sunt o imitație a cultului iudaic, care odinioară oferea omului natural experiențe senzoriale solemne și înălțătoare. Dar a pune accentul pe elementele exterioare (adică pe elementele serviciului divin iudaic) este o cale pe care carnea, vechea natură a omului, putea să o urmeze chiar și atunci: mulți, poate chiar cei mai mulți dintre oamenii din poporul Israel din Vechiul Testament nu erau credincioși adevărați, ci doar în exterior făceau parte din popor; și totuși, ei puteau participa la acest serviciu divin.

Natura veche vrea să „trăiască” ceva deosebit

Carnea nu este altfel astăzi, nici măcar în bisericile libere, în grupurile și comunitățile creștine; ea vrea să experimenteze, să vadă, să audă, să simtă ceva. În cercurile carismatice, această nevoie este satisfăcută prin presupuse vindecări, miracole și profeții. Acolo unde oamenii sunt mai respingători față de aceste lucruri, această nevoie este satisfăcută de mișcarea Praise-&-Worship. Așa cum am menționat deja, Praise-&-Worship-Events sunt în cele din urmă comparabile cu ritualurile și obiceiurile exterioare ale Bisericii Catolice; dar și un cântec de orgă înălțător în timpul serviciului divin dintr-o biserică evanghelică sau dintr-o comunitate evanghelică face parte din acestea.

De aceea avem impresia că, în această mișcare, accentul se pune mai puțin pe inimă sau pe ființa interioară, și mai degrabă pe stimuli externi - de exemplu, pe o concepție muzicală cât mai „atractivă” (cu multe instrumente, volum, ritm etc.) - care desigur trebuie să declanșeze ceva lăuntric. Nu vrem să spunem că mișcarea Praise-&-Worship nu crede că inima este cea care contează cel mai mult, dar ne întrebăm: Cum sunt „produse” aceste mișcări în inimă și ce se produce de fapt acolo?

Sfințirea – premisa pentru închinarea adevărată

Chiar dacă noi nu folosim instrumente pentru a ne închina lui Dumnezeu, putem ceda spiritului iudaic din Vechiul Testament: atunci când, de exemplu, cântarea pe patru voci și forma închinării sunt mai importante pentru noi decât lauda reală adusă lui Dumnezeu, care vine din inimă (deși, desigur, în sine nu este nimic în neregulă cu cântarea pe patru voci).

Adevărata închinare - atât în Vechiul, cât și în Noul Testament - are loc pe calea sfințirii, prin întoarcerea din ce în ce mai mult spre Dumnezeu și îndepărtarea de rău. Numai atunci când ne îndepărtăm de rău și trăim în părtășie cu Dumnezeu putem aduce o închinare plăcută lui Dumnezeu (compară cu Evrei 12.14). În orice caz, într-o biserică în care credincioșii sunt cu adevărat adunați cu Domnul Isus în mijlocul lor, cineva se va simți teribil de nelalocul lui dacă trăiește într-un păcat care nu a fost curățat. Dacă păcatul devine evident pentru toți, acela va fi chiar exclus din orice părtășie (conform cu 1 Corinteni 5).

De aceea trebuie să ne întrebăm: Sunt separarea de păcat și o viață de sfințire aspecte care sunt luate în serios la aceste evenimente sau în timpul închinării în biserică? Sau nu vedem oare opusul la multe dintre aceste evenimente: că cineva trăiește „distracția” (cu care astfel de festivități își fac reclamă destul de des), deși în rest se trăiește în păcat? Câți trăiesc împreună într-o căsnicie sălbatică și pot „participa cu adevărat” la un concert de închinare! Dar este aceasta o închinare cu adevărat acceptabilă pentru Dumnezeu?